

ACE Stratejisi

“Politikalar Gündemi” ve “2006 – 2008 Çalışma Programı”

Çeviri: Aydan Erim

ACE'nin önümüzdeki üç yıllık dönemde izleyeceği yolu belirlemeyi amaçlayan ACE Stratejisi, Avrupa Komisyonu'nun mesleki hizmetlere ve özellikle de mimarlık hizmetlerine karşı yeterince hassas davranmamasını sert bir dille eleştiren ve ACE için teknik bir duruştan daha çok siyasi bir duruş tanımlayan bir dizi belgeden oluşuyor. ACE, Nisan 2005 Genel Kurulu'nun özel oturumunda 2006-2008 dönemine ilişkin Stratejik Hedefleri kabul etmişti. Bunun ardından Yönetim Kurulu, Kasım 2005'te seçilecek yeni yönetime de rehber olacak bir Politikalar Gündemi ve aynı dönem için çok yıllık bir Çalışma Programı hazırladı. Bu belgeler Kasım 2005'te Lüksemburg'da toplanan Genel Kurul'da kabul edildi. Politikalar Gündemi'nde, AB'de mevcut durumun mesleki yönden analizi yapılarak ACE'nin faaliyetlerinde izleyeceği öncelikler belirlenirken, Çalışma Programı'nda “mesleğe giriş”, “meslek uygulaması” ve “mimarlık ve toplum” tematik başlıkları altında üç yıllık bir çalışma programı sunuluyor.

ACE Politikalar Gündemi'nin orijinal metnine ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/politicalagenda>

Metne Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/politikgundem>

ACE 2006 – 2008 Çalışma Programı'nın orijinal metnine ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/workprogramme>

Metne Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/calismaprogrami>

ACE’NİN POLİTİKALAR GÜNDEMİ

Ön Bilgi

ACE, Nisan 2005 Genel Kurulu’nun özel oturumunda 2006-2008 dönemine ilişkin Stratejik Hedefleri kabul etti. Bunun ardından Yönetim Kurulu, Kasım 2005’te seçilecek yeni yönetime de rehber olacak bir Politikalar Gündemi ve aynı dönem için birden fazla yılı kapsayan bir Çalışma Programı hazırladı.

Yönetim Kurulu’nun iki toplantısındaki görüşmeleri ve gelen diğer görüşleri dikkate alınan bu metin, onaylanmak üzere Genel Kurul’a sunulmaktadır. Amaç bu belgenin, onaylandıktan sonra, zaman içinde kamuoyuna açık bir belgeye dönüştürülmesidir.

1.0 Sunuş

- 1.1 ACE kısa bir süre önce yayımladığı “Mimarlık ve Yaşam Kalitesi” kitabı ve “21. Yüzyıl İçin 21 Mesaj” aracılığı ile, Avrupa’daki politika geliştirme süreçleri bağlamında belirlenen ana konulara ilişkin görüşlerini ve ilk önerilerini ortaya koymuştu. Kitap birkaç dile çevrilerek tüm Avrupa’da yaygın bir şekilde dağıtıldı ve Ekim 2004’te Avrupa Parlamentosu’nda tanıtımı yapıldı.¹
- 1.2 Bu konu üzerinde harcanan tüm çabalara karşın, politika yapıcıları tarafından sektör olarak tüm diğer hizmet sektörleriyle birmiş gibi algılanan mimarlık mesleğinin gerçek özellikleri hâlâ yeterli düzeyde fark edilmemektedir. Buna koşut ve yanlış olarak, mimarlık çok kez inşaat sektörünün bir parçası olarak görülmektedir. Durum böyle olunca da, mimarlar tarafından sunulan hizmet her zaman olmasa da, çoğunlukla, sadece ekonomik ve su katılmamış rekabet ölçütlerine göre ele alınmakta ve mimarlık hizmetlerinin yapıyı çevre ve halkın esenliği üzerindeki gerçek etkisi politikaları tanımlayanlar tarafından yeterince önemsenmemektedir. ACE’nin, inşaat sektöründeki diğer aktörler arasında, mimarlık mesleği tarafından sunulan hizmete bu cahilce ve dengesiz yaklaşımın ortadan kaldırılması için uğraş vermesi gerekmektedir
- 1.3 Öte yandan, AB politikalarının şu sıralardaki dönüşümü, yasal ve düzenleyici ortam, pazar ve ekonomik gelişme, siyasetçilere mimarlık politikalarını teşvik edecek yeni yaklaşımlar benimsemeleri için fırsatlar da sunmaktadır.
- 1.4 Bu nedenle, ACE’nin politikalarının dış dünyada tanıtılması ve savunulması için çok daha aktif olmaya çalışması esastır. Bu da, ACE’nin ve onun politikalarının Üyeleri tarafından etkin olarak ve daha fazla desteklenmesini ve gerek üyeler arasında, gerekse onların üyeleri ve ACE arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

2.0 Güncel eğilimler ve gerçekler

2.1 Yalınlaştırma ve Deregülasyon

Avrupa üzerinde güçlü bir liberalizm rüzgarı esiyor. Bu rüzgarın her zaman siyasi önderlerin ve/veya ilgili ülkelerdeki halk çoğunluğunun rüzgarı olduğunu sanmak yanlış olur. Diğer paydaşlar gibi ACE de uzun bir süre önce AB ve Üye Devletler düzeyinde daha fazla deregülasyon sağlanması yönünde ısrarlı bir eğilim olduğunu fark etti. AB açısından bakınca, bu eğilimi doğuran 1992 yılı sonunda toplanan ve yalınlaştırmanın acil konu olarak gündeme geldiği Edinburgh Zirvesi olmuştur.

Bu arada, yalınlaştırma bir amaç olarak geri planda dururken, Lizbon Gündemi’nin temelini oluşturan gerçek itici güç, artan ekonomik rekabetçiliktir. Bunun sonucunda da yalınlaştırma,

¹ “Mimarlık ve Yaşam Kalitesi” kitabı ve onun içinde yer alan “21. Yüzyıl İçin 21 Mesaj”, Mimarlar Odası tarafından Türkçe’ye çevirilerek yayımlanmıştır. Bu çevirilere ulaşmak için: www.mo.org.tr/UIKDocs/politika-kitabi.pdf (ç.n.)

deregülasyonun içine yedirilmiş olmaktadır. Komisyon tarafından izlenen yeni yaklaşımın en son örnekleri yatay olarak farklı alanları kesen ve şu anda resmî olarak yürürlüğe girmiş olan Mesleki Yeterlikler Direktifi ve meslekle ilgili kuralları potansiyel “ticaret engeli” veya daha basit olarak “kısıtlama “(tariff) olarak görülen ve bu niteliğiyle mimarlar için yeni bir aşılması zorlu sorun olan, Hizmetler Çerçeve Direktifi’dir.

Anlaşılmaktadır ki, deregülasyon bütün sektörler için ve özellikle de en hızla büyüyen hizmet sektörü için rekabetçilik ve üretkenliğin arttırılması açısından (dünyanın başka yerleri ile karşılaştırıldığında Avrupa’nın rekabetçilik ve üretkenlik karnesi iyi değildir) gerekli ve kaçınılmaz (her derde deva?) bir adım olarak görülmektedir. Amaçlanan, bir yandan büyüme ve iş olanakları yaratırken, öte yandan da tüketicilerin seçenekler yelpazesini genişleterek, rekabeti tüketici yararına güçlendirmektir.

Ancak, bu inancın sadece Komisyon değil, aynı zamanda 1997 yılında üyeleri için “Yasal Düzenlemelerde Reform” adlı bir rapor yayınlayan ve bu raporda yasalarla düzenlenen meslekleri, tüketicinin korunması kavramını kendi “ayrıcılıklarının“ korunması için bir bahane olarak kullanan “nişler” olarak sunan OECD için de geçerli olduğunu unutmamak gerekir.

2.2 Rekabet ve Rekabetçilik

Komisyon, yalınlaştırma sürecine paralel olarak Anlaşma’yı (Treaty) ağırlıklı olarak rekabet hukuku, özellikle de rekabet önündeki kısıtlamalar ve “karteller” konusundaki 81 ve 82. maddelerin hükümlerini daha da ileri düzeyde uygulamaya girişti. On yılı aşkın bir süre önce Komisyon ayrıca, başta yasalarla düzenlenen meslekler olmak üzere, serbest meslekler olarak adlandırılan grupları, iç pazar kurallarını bu sektöre tam olarak uygulamak üzere incelemeye aldı. Bu girişim birkaç yılı önce, Santer Komisyonu’nun yerini Prof. Monti’nin rekabet konularından sorumlu olduğu Prodi Komisyonu’nun aldığı sıralarda, özellikle hızlandı. Barroso Komisyonu’nda Prof. Monti’nin yerine gelen yeni Komiser Neeli Kroes de, pekiştirilmiş bir liberal felsefe ile, bu yaklaşımı sürdürmekte ve daha da güçlendirmektedir (İşin ilginç yanı Prof. Monti’nin şu anda, tüketici sektörüne yakınlığıyla tanınan ECAS - Avrupa Vatandaş Eylem Hizmeti /Europe Citizens Action Service adlı bir örgütün Başkanı olmasıdır.)

Hizmetler Direktifi ayrıca, Üye Devletleri özellikle profesyonel hizmetler sektöründe yürürlükte olan kuralların sistematik olarak gözden geçirilmesi koşulunu genelleştirilmeye zorlayan yanı ile, potansiyel olarak oldu bittiye oldukça açık (de facto) deregülasyon öğeleri içermektedir.

2.3 Yanlış Varsayımlar

Yukarıda aktardığımız iki eylem kanalı, birbirinden bağımsızmış gibi görünmekle birlikte Komisyon’un mantık çerçevesinde kaçınılmaz olarak birbirini tamamlar hale geldi. Zaten şu anda, Komisyon’un bu mesleklerin gerçek nitelikleri ve sundukları hizmetin özü ve özellikle de bu mesleklerin toplumsal etkileri ve toplum yararı açısından ne anlama geldikleri konusunda sık sık ortaya çıkan ve çok derinlere işlemiş bilgi eksikliği sayesinde, bu iki eylem kanalı el ele vererek yasayla düzenlenen meslekler için ciddi bir sorun oluşturuyorlar.

Bu durum, Komisyon’un Şubat 2004 tarihli profesyonel hizmetlerde rekabet konusundaki Önerisi (Communication) ile, yine aynı konudaki Eylül 2005 tarihli en son Önerisinin ana dayanağı olan ünlü IHS raporunda açıkça sergilenmektedir. Tek fark bu arada Üye Devletlerdeki Rekabet Kurumlarının en azından çoğunun Komisyon’la birlikte çalışıyor olmasıdır.

ACE’nin güvenilir olmayan sonuçların dayanak alınmaması konusundaki tüm uyarılarına karşın, IHS verilerinin Haziran 2005 tarihli ticaretle ilgili işlerde rekabet raporunda da bir kez daha referans kaynağı olarak alındığı görülmektedir.

Yukarıda sözü edilen bütün belgeler, özellikle Komisyon'un vardığı sonuçlar her zaman yanlış yöntemlerle elde edilen verilere ve bu nedenle de yanlış sonuçlara dayandığı için, zamanında şiddetle eleştirildi ve eleştirilmeye de devam ediyor. Ortaya çıkan görüntü, sonuçların zaten baştan kabul edildiği ve geri kalanın sadece analizin ne kadar hassas yapıldığını ve sunulan tezlerin ne kadar doğru olduğunu kanıtlamak için aralara sokulduğu bir tablodur.

2.4 Kamu Yararı ve Topluma Karşı Sorumluluklar

Pek çok meslek için geçerli olan bu olumsuz durum, mesleğin tek tek her vatandaşın günlük yaşamı üzerindeki toplumsal etkisi ve mesleğin sunduğu hizmetin başta yapılar olmak üzere, son “ürünlerinin” hizmetin verildiği anın çok ötesine giden ve zaman içinde gelecek nesillerin tarihi mirasına dönüşen yaşam döngüsü göz önüne alındığında, durum mimarlık mesleği için daha da vahim olmaktadır.

Yasayla düzenlenen meslekler de dahil olmak üzere varlığını hâlâ sürdüren ömrünü doldurmuş örgüt yapıları ve kuralların çağdaşlaştırılması ve bu mesleklerin başta teknoloji alanındakiler olmak üzere değişime uyarlı hale getirilmesi üzere daha fazla reforma gerek olduğu genel kabul gören bir görüştür. Ancak, kendilerine özgü nitelikleri ne olursa olsun, bütün sektörlerin yatay bir şekilde ele alınmasına ilişkin giderek artan ve neredeyse sistematik bir hale gelen eğilim konuyu gözden kaçırmaktadır ve olumsuz etkiler ve sonuçlar doğurma potansiyeline sahiptir.

2.5 Yapay Bir Tüketici Kavramından Gerçek Son Kullanıcı Kavramına Geçiş

Bu koşullar altında ortaya çıkan en ciddi zorluklardan biri, tüketicinin ne olduğuna ilişkin evrensel olarak kabul edilmiş bir tanımın olmayışıdır. Kavramın AB'nin yasalar ve politikalar cephaneliğinde özellikle ortaya çıkan genel geçer anlamı, günlük yaşamında mal ve hizmet tüketen tekil tüketiciyle ilgilidir. Aslına bakılırsa, bu anlayış sadece, tüketim fiiliyle ilgili hak ve yükümlülüklerle eğilen ve güncel ve az çok kolaylıkla tanımlanabilir bir doğrudan tüketim döngüsünün ötesine de pek geçemeyen belirsiz bir kavram olarak ortaya çıkmaktadır.

Mimarlık hizmetleri, seçilen çözüm ne olursa olsun, her zaman genelde ortaya yapı olarak çıkan kendine özgü bir “ürün”le sonuçlanmaktadır. Ancak bir yapının da, özel bir konuttan farklı yapıların oluşturduğu büyük komplekslere hatta kent parçalarına kadar uzanan, konutların kendilerine özgü sorunları ve kendine özel “tüketim” öğelerini de içeren farklı şekilleri ve boyutları vardır.

Komisyon, “ticaretin önündeki engeller”in kaldırılmasını (buna serbest rekabet de diyebilirsiniz) ve aynı zamanda tüketicileri bir yandan koruyup öte yandan da seçeneklerini arttırmayı geri planda sabit bir fon olarak tutmaya kalkışınca, mantığı çökmekte ve iddialarını siyasi tartışmaları kabullenmek yerine teknik düzeye dayandırmak belki de kolayına gelmektedir, zira Komisyon bütün AB politikalarında ve yasalarında başlıca uzmandır. Anlaşılan, Üye Devletler de büyük olasılıkla gerçek bilgilerden yoksun oldukları için, Komisyon'un eğilimlerinin peşinden gitmektedir.

Komisyon, bir yandan Avrupa'da sürdürülebilir gelişmenin sağlanmasına yüksek bir öncelik verip, aynı zamanda da politikalarının vatandaşların ve özellikle de gelecek nesillerin yapılı çevresi üzerindeki olumsuz etkilerini gerçekten ölçmeyince, aslında kendi kendisiyle de çelişkiye düşmektedir. Zaman zaman, sürdürülebilirlik hedefinin (Gotheburg) sadece bir “şahit” olarak kullanıldığı izlenimini edinmemek mümkün değil.

3.0 Tutumlarda Ciddi Bir Değişiklik Gereği

3.1 Avrupa'nın Gerçek Zenginliği Olarak Kültürel Farklılıkların Korunması

Avrupa Projesi'nin ana hedefi Avrupa'da tüm vatandaşlar için onlara gerçek bir Avrupa kimliği ve paylaşılan değerler duyumsatan bir barış ve refah alanı yaratmaktır. Bu ana hedef son

sıralarda Birliğin genişlemesi sırasında bir kez daha onaylandı ve gelecek yıllarda gerçekleşecek ek genişlemelerle onaylanmaya da devam edecektir. Öte yandan Avrupa, sınırları içindeki kültürlerin farklılıklarını kabul etmek ve onlara saygı göstermek de istemektedir. Bu farklılıklar doğru bir biçimde derlenebilirse tüm Avrupa vatandaşlarının yararına olan Avrupa politikalarının geliştirilmesine olumlu katkılar yapacaktır.

3.2 Yaşam Çevresinin Sürdürülebilir Kalitesinin Sağlanması

Mimarın, yapılı çevrenin genel niteliği üzerinde etki yaratılmasındaki rolü önemli bir faktördür ve nelerin risk edildiği düşünülürken bu rolün gerçek önemine yeterince değeri verilmediği görülmektedir. Avrupa Birliği, genel bir "hastalık"tan kaynaklanan ciddi bir siyasi krizle karşı karşıyadır. Temel sosyal ve ekonomik sorunların yanısıra, vatandaşların yaşam çevresinin koşulları, daha da özelden zamanlarının büyük bir bölümünü içinde geçirdikleri fiziksel ortamın durumu da önemli bir faktördür. Avrupa Birliği pek çok yoksun bırakılmış yörenin, kentsel yenilenme ve yeniden canlandırma yolları arayan kentlerin, özellikle bakımsız bırakan konular ve yetersiz kentsel yenilenmeden kaynaklanan güvensizlik ve dışlanmışlığın acısını çekmektedir. Herkes için güvenlik, temizlik, düzen, konfor, kültür – başka bir deyişle sürdürülebilir bir yaşam kalitesi sağlayacak daha iyi, daha çekici ve sosyal açıdan daha kabul edilebilir yaşam koşullarına duyulan ihtiyaç apaçık ortadadır ve kabul de edilmektedir.

3.3 Yeterli Alım ve Planlama Süreçlerinin Oluşturulması

Yaşam çevresindeki kalitenin yetersiz olmasının nedenlerinden biri, fiziksel çevreyi etkileyen hizmet ve projelerin elde edilmesinde hem kamu hem de özel sektör kuruluşlarının ihaleler bağlamında etkin kalite politikalarının olmayışı, varsa da bunların yetersiz oluşudur. Öncelikle kâr ve kısa vadeli sonuçlar elde etmenin peşine düşülmesi çok kez siyasi erki, alım yapan yetkili kuruluşları ve özel sektördeki müşterileri hızla karar vermeye yöneltmekte, bu da salt ekonomik ölçütlerin kalite ölçütlerine yeğ tutulması anlamına gelmektedir. Bu durumun, kaliteye ve sürdürülebilirliğe öncelik veren yeterli planlama ve uzun vadeli düşünme alışkanlıkları yerleştirilerek kesinlikle tersine çevrilmesi gerekmektedir. En başta da, mimarlığın Avrupa'nın zengin kültürel mirasının korunmasında yaşamsal bir rol oynadığı unutulmamalıdır. Vatandaşların, mimarlığın kalitesinin kendi yaşamlarının kalitesine değeri katacağı konusunda daha bilinçli kılınması gerekmektedir.

3.4 Ana Oyuncuların Duyarlı Kılınması

Politikaları belirleyenler ve gerek kamu gerekse özel müşterilerin dışında, yapılı çevrenin genel koşullarını, dolaylı yoldan da olsa tanımlayan başka aktörler de bulunmaktadır. Bunların başında finansörler gelmektedir: Kamu ve özel bankalar, mortgage bankaları, sigorta sanayisi, emeklilik ve yatırım fonları, vs. ile kentler ve yetkili kamu kuruluşları

Bu gruplara daha aktif olarak yaklaşmanın ve onların iyi mal ve hizmet satın alma politikalarının uzun vadede nasıl daha iyi kâr sağlamak açısından ne kadar önemli olduğu konusunda daha bilinçli kılınmasının artık zamanı geldi.

3.5 Eğilimin Tersine Çevrilmesi

Mimarlık mesleği, topluma karşı görevlerine ek olarak, bu durumu tersine çevirmek yolunda olumlu bir kaynak olabilmek için de çok özel bir konumda bulunmaktadır. Dolayısıyla, mimarların aldıkları eğitim ve gördükleri yetiştirme, beceri ve deneyimleri (bilgi temeli), ve çok geniş bir faktörler yelpazesi içinde sentez yapabilme yetenekleriyle ortaya çıkan ve bir yandan mesleklerinin etkinliğini zenginleştirirken öte yandan da yapılı çevrede kalite yaratabilme kapasitelerinin iyice ortaya konmasına ihtiyaç vardır. Mimarlık mesleğinin, toplumun taleplerinin Avrupa ülkelerinde izlenen temel politika hedefleriyle uyumlu olarak daha da iyi bir şekilde karşılanabilmesi için katkılarını aktif olarak sürdürmesi gerekmektedir. Bu amaca erişmek sektörün rekabetçiliğinde gerçek bir ölçü olacaktır.

4.0 Politikalar Gündemini Gerçekleştirebilmek İçin Eylem Öncelikleri

Avrupa'da tüketicinin korunmasına giderek daha fazla ağırlık veriliyor ve bu da doğru bir yaklaşımdır. Ancak bu yaklaşım, yaşam çevresi söz konusu olduğunda, mimarlar ve diğer tasarımcı meslekler tarafından yaratılan mekânların son kullanıcılarının çok kez bu hizmetin başlangıcındaki işveren olmadığı gerçeğini atlamaktadır. Dolayısıyla, tam burada ACE açısından bir fırsat penceresi açılmakta ve aynı zamanda da **mimarlığın**, şu anda AB politikalarında geçerli olan saf tüketicilik kavramının çok ötesine geçen, **toplumsal çıkarla bağdaşık niteliğinin** çok daha iyi anlatılması gerekli olmaktadır. Meslek, pazardaki ekonomik aktörlerden biri olduğunu kabul etmekle birlikte, ACE aracılığıyla, kaliteyi gözeten yaklaşımların yararını daha da vurgulayan tutarlı ve güçlü bir söylem geliştirmeli ve bu söylemi gerek politikaları yapan gerekse pazar içinde yer alan ilgili bütün tarafların anlayabileceği bir dille ortaya koymalıdır.

ACE'nin 2006-2008 dönemine ilişkin faaliyet öncelikleri, en acil olarak üstüne gidilmesi gerekenler olarak tanımlanacak, seçilmiş bir dizi eylem üzerinde yoğunlaşacaktır.

4.1 ACE'nin Politika Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi

4.1.1 ACE'nin Politika Mesajlarının AB Kurumlarına Daha Etkin Olarak Aktarılması
ACE, bir yandan Komisyon'un ilgi alanına giren konulardaki sorumlular olan Genel Müdürlükleri (özellikle İç Pazar, Rekabet, Eğitim ve Kültür, Çevre ve Bölgesel Politika Genel Müdürlükleri) ile yaptığı işbirliğini sürdürür ve daha da geliştirirken, öte yandan da Avrupa vatandaşlarının demokratik yoldan seçilmiş temsilcilerinin oluşturduğu bir Kurum olan ve Avrupa bütünündeki karar süreçlerine ilişkin siyasi rolü ve etkisi giderek artan **Avrupa Parlamentosu ile ilişkilerini de önemli ölçüde güçlendirmeyi** amaçlamaktadır. Avrupa Parlamentosu Kent ve Konut Grubu ile yakın bir işbirliği geliştirilmesine özel bir ağırlık verilecektir.

Buna ek olarak ACE, Avrupa Adalet Mahkemesi tarafından yapılan ve şimdi de Mesleki Yeterliklerin Tanınması hakkındaki AB Direktifi ile korunan tanımlara (belirgin entelektüel özellikler, yüksek düzeyde nitelikler, bağımsızlık, katı mesleki düzenlemeler, işveren güveni...) uygun bir şekilde, **mimarlık mesleğinin sahip olduğu sebest meslek özelliğini yeniden vurgulayacak ve destekleyecektir**. Bu kapsamda ACE, daha iyi bir yasama sürecine ulaşmak ilişkin AB yaklaşımının (Daha İyi Yasama İçin Kurumlararası Mutabakat/Inter-Institutional Agreement on Better Law Making) kendi kendine düzenleme (self-regulation) ve birlikte düzenleme (co-regulation) ilkeleriyle sunduğu fırsatı kullanarak, görüş ve önerilerini güçlü bir şekilde tanıtacaktır.

4.1.2 Ve, Pazara Gelince...

ACE'nin görüşlerini pazardaki başlıca aktörlere özellikle de banka/finans çevrelerine ve arazi geliştirilmesiyle uğraşanlara daha sistemli olarak ve daha güçlü bir biçimde anlatması gerekmektedir. ACE, kesin olarak tanımlanmış önerilerini ve kendi ihtiyaçlarının karşılanmasında ve toplumun meşru taleplerine saygı gösterilmesinde mimarlık hizmetlerinin en iyi nasıl kullanılacağını bu çevrelere aktif bir şekilde göstermelidir. ACE, bu bağlamda uygun görüldüğü zamanlarda ve uygun görülen konularda daha fazla temas ve görüşme fırsatı yaratmak için çaba göstermeyi ve aynı zamanda faaliyetlerini yaygın bir biçimde duyurmayı hedeflemektedir.

4.2 Eylem İçin Yeterli Bilgi Temelinin Sağlanması

Mimarlık mesleği, pazar içindeki ekonomik aktörlerden biri olduğunun farkındadır. Öte yandan, mimarlık hizmetleri bu hizmetlerin sunulmasına ilişkin koşulların çerçevesini oluşturan bir dizi yasa ve yönetmeliğin de kapsamı içindedir. Pazarla, mimarlık pratiğini etkileyen düzenleyici öğeler arasındaki alışverişi daha iyi kavrayabilmek için, mesleğin tüm Üye Devletler kapsamında tam olarak ne anlama geldiğine ilişkin bilgi ve somut verileri temel

alan bir kavrayışın geliştirilmesi, sürekli kılınması ve artırılması gerekmektedir. Giderek daha liberal olan bir pazarda, Üye Devletlerde mimarlık alanına ilişkin mevcut sistemlerin ve düzenleyici yaklaşımların gösterdiği çeşitlilik ve farklılıklar, değişime ayak uydurmak zorunda kalan mimarlık mesleği için gündeme aşılması gereken zorlu sorunlar getirmektedir.

ACE, bu zorlu sorunların üzerine giderken, bu sektörün özelliklerinin derinlemesine anlaşılması için gereken bilgileri sağlayacak ve mesleğin pazar üzerindeki etkileri, AB üyesi Devletlerdeki farklı profillerini ve yasal olarak nasıl düzenlendiğine ilişkin zengin bir bilgi kaynağı yaratılmasına olanak verecek **kapsamlı bir Sektör Araştırması** başlatmayı hedeflemektedir. Avrupa Komisyonu ve mühendislik meslek alanını Avrupa düzeyinde temsil eden meslek kuruluşlarıyla da işbirliği yaparak, bu Sektör Araştırması'nın yapılı çevrenin tasarlanmasıyla ilgili diğer meslekleri kapsamak üzere genişletilmesi öngörülmektedir.

ACE, Sektör Araştırmasının sonuçlarından yola çıkarak yapılı çevredeki tasarım meslekleri için kalıcı bir Avrupa Gözlem Evi'nin kurulması için çalpa harcayacaktır. Söz konusu Gözlem Evi'nin , Sektör Araştırması ile toplanan verileri düzenli olarak güncelleştirmesi ve birbirleriyle karşılaştırması ve bunun da ötesinde, yapılı çevrenin kalitesine ilişkin göstergeler geliştirmesi beklenmektedir.

4.3 Özellikle Kentler Bağlamında, İlişki Ağları Kurmaya Yönelik Faaliyetlerin Yoğunlaştırılması

Mimarlığın toplum üzerindeki etkisi genellikle kabul edilmektedir. Ancak, bu etkinin tüm boyutları ne AB Politikalarında ne de ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki politikalarda yeterince hesaba katılmamaktadır. Bu durumda, yapılı çevrede kalite sağlamanın ve kaliteli tasarımın Avrupa yaşamının bu öğelerine, ekonomik boyut da dahil olmak üzere, ne gibi yararlar sağlayacağını daha iyi anlatmak ve göstermek amacıyla, mimarlığın AB'nin kültürel ve sosyal yaşamı üzerindeki etkisinin daha ciddi bir şekilde incelenmesine gerek vardır. Bunun da ötesinde, mimarlığın Avrupa'nın zengin tarihi miras birikiminin korunmasında yaşamsal önemi olan bir rolü olduğu da bilinmektedir.

ACE, bu konular ele alınmak istenince karşılaşılabilecek zorlukların farkında olmakla birlikte bunların hem meslek hem de genel olarak toplum açısından asal bir önem taşıdıklarına olan inancını da yitirmemektedir. Bu nedenle ACE, özellikle Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu kapsamında olmak üzere, bu alandaki faaliyetlerini sürdürecektir ve daha da güçlendirecektir. ACE ayrıca, politikaların gerçekte uygulandığı ve geliştirildiği alanlar oldukları bilinci ile, ilgili Kent ve Yerel Yönetimler ağlarıyla ilişkilerini de zenginleştirmeyi amaçlamaktadır.

4.4 Ortak Yaklaşımların Güçlendirilmesi

Avrupa'da inşaat projelerinin elde edilme yöntemlerindeki değişimi gözleyen ACE, tasarım ve inşaat sektörü içinde yer alan ve yaşam çevresinin şekillendirilmesinde rolü olan diğer aktörlerle **ortaklıklar kurmanın** önemini kabul etmektedir. Sadece ekonomik boyutla sınırlı olanların aksine mimarlık konularının yapılı çevrenin geleceği açısından tam merkezde durmasını garanti altına alacak ilişkileri tanımlamak ve kurmak, mimarlık mesleği için bir fırsat oluşturmaktadır.

Mimarların artık, varsayılan "hâkim" konumlarını bir kenara bırakarak, bir yandan mimarlık mesleğinin özelliklerini oluşturan temel ilkeleri korurken, diğer yandan inşaat sürecinde ortak çaişmeye daha yatkın bir tutumu benimsemeye doğru dönüşmeyi gerçekten istemeleri gerekmektedir.

4.5 Okullar ve Üniversitelerle İşbirliğinin Önemli Ölçüde Zenginleştirilmesi

ACE bünyesi içindeki tartışmalar, çok temel bir konu olan eğitime duyulan ilgiyi ve de kaygıları ortaya koymuştur. Mimarların aldıkları eğitimle pazarda ihtiyaç duyulan gerçek beceriler arasındaki açık sorunun acilen ele alınması gerekmektedir. ACE, Avrupa Mimarlık Eğitimi Birliği (European Association for Architectural Education-EAAE) ile zaten başlatılmış

olan işbirliğini daha da geliştirmeyi amaçlamaktadır. ACE ayrıca Üyeleriyle yakın bir işbirliği içinde, eğitim alanında gelecekte yapılacak yatırımların yeterli olması için gereken değişiklikler konusunda Ulusal Hükümetlerde bilinç yaratılmasına yönelik çalışmalar yapmayı da amaçlamaktadır. Bu faaliyetlerin hedefi mimarlara verilen eğitimin mümkün olan en yüksek düzeyde olmasını ve yaşam boyu sürmesini sağlamak ve böylelikle mimarlık meslek uygulamasının da mümkün olan en iyi kaliteyle sunulmasını garanti altına almaktır.

4.6 Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinde Mimarlık Mesleğinin Görüşlerinin Tanıtılması ve Savunulması

Lizbon Gündemi'nin dönem ortası değerlendirmesi yapılırken **araştırma ve geliştirmeye** daha fazla önem verilmesi gereği bir kez daha kabul edilmişti. Bu, kentlere ilişkin konulara AB içinde giderek daha yüksek bir siyasi öncelik verilmeye başlanması gerçeği, 7. Araştırma Çerçeve Programı ve Avrupa İnşaat Teknolojisi Platformu'nun oluşturulmasıyla birlikte bakıldığında, ACE'nin uzun yıllar boyunca mimarlığın tanıtılması ve savunulması ve mimarların AR-GE faaliyetlerine daha fazla katılmasını savunmak için verdiği uğraşın meyvalarını toplaması gereği ortaya çıkmaktadır. Yapılı çevreyi etkileyen herhangi bir anlamlı ve geçerli politikanın, dengeli ve verilere dayalı araştırmaya dayandırılması gerektiği ise, tüm açıklığıyla hâlâ ortadadır.

5.0 Atılacak Diğer Adımlar

ACE'nin Nisan 2005'de yapılacak Genel Kurulu'nda kabul edilmesi halinde, bu Dönemsel Çalışma Programı, 2007 yılı içinde ACE Yönetim Kurulu tarafından bir dönem ortası değerlendirmesi yapılarak, Ocak 2006'dan başlayıp, en az 2008 yılı sonuna kadar sürecektir. Böylelikle, Politikalar Gündemi ACE'ye son sıralarda yenilenen politikaları ve yapılanmasının ilk uygulama aşamada yol gösterecektir.

ACE'nin bu Stratejik Hedefleri ve belgede ele alınan konular, tematik bir yaklaşımla izlenecektir: Mesleğe girişle ilgili konular; meslek pratiğine ilişkin konular, ve mimarla toplum arasındaki ilişkilerle ilgili konular. Bu konuların nasıl ele alınacağına ilişkin ayrıntılar Çok-Yıllık Çalışma Programı'nda ortaya konmaktadır.

Son olarak, ACE üyeleri tarafından kabul edilmeleri durumunda, bu belgede çerçevesi çizilen öneriler, ACE bünyesindeki gerek mali gerekse insan gücü kaynaklarının güçlendirilmesi konusunun da ciddi olarak düşünülmesi gerektiğini dolaylı da olsa yansıtmaktadır.